

CONCEPT (versie 10-2-2021)

Overeenkomst Biodivers boeren op Schiermonnikoog

Deze versie is besproken met de boeren op 9 maart 2021. De opmerkingen zijn weergegeven in het document.

ONDERGETEKENDEN:

1. De melkveehouders op Schiermonnikoog:

a	[REDACTED]	[REDACTED]
b	[REDACTED]	[REDACTED]
c	[REDACTED]	[REDACTED]
d	[REDACTED]	[REDACTED]
e	[REDACTED]	[REDACTED]
f	[REDACTED]	[REDACTED]
g	[REDACTED]	[REDACTED]

hierna te noemen: 'de boeren'

2. Provincie Fryslân, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door gedeputeerden dhr. K. Fokkinga en **gedeputeerde dhr. D. Hoogland** daartoe gevolmachtigd door de Commissaris van de Koning, handelend ter uitvoering van een besluit van GS dd. [...], hierna te noemen: de Provincie.
3. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselvoorziening, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de directeur-generaal Natuur, Visserij en Landelijk gebied, dhr. J. Osinga, hierna te noemen: het ministerie van LNV.
4. [REDACTED]

Ondergetekenden hierna gezamenlijk aan te duiden als 'Partijen' en ieder afzonderlijk als 'Partij';

OVERWEGENDE DAT:

- Met de totstandkoming van het Beheerplan Natura 2000 Schiermonnikoog geconstateerd is dat de stikstoflast vanuit de landbouw op de kwetsbare duinen van Schiermonnikoog te hoog is;
- De Provincie vanuit die constatering middelen heeft gereserveerd om één van de zeven melkveebedrijven **aan-te-kopente verplaatsen** en een bufferzone langs de duinen in te richten;
- Als antwoord hierop de boeren gezamenlijk hebben aangegeven hier graag zelf een oplossing voor te willen bedenken, met als doel dat zij alle zeven volwaardig melkveehouder kunnen blijven op Schiermonnikoog;

- De boeren een oplossing hebben gevonden door minder koeien te houden op Schiermonnikoog, een eigen zuivellijn op te starten en te gaan boeren op een meer natuurinclusieve wijze.
- De Provincie ruimte heeft gegeven om deze oplossing uit te werken en de gereserveerde middelen in-principe hiervoor beschikbaar te willen stellen. Deze overeenkomst legt hiervoor de afspraken vast;
- Het ministerie de pilotregeling voor het nieuwe GLB-beleid heeft opengesteld om mede uitvoering te geven aan het GLB pilotproject ('*Biodivers boeren op Schiermonnikoog*') in [REDACTED];
- Het [REDACTED] uitvoering geeft aan het GLB pilotproject als onderdeel van haar reguliere werkzaamheden in het kader van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer.
- Partijen in het kader van de Regiodeal Natuurinclusieve Landbouw gezamenlijk een streefbeeld van de landbouw 2030 hebben ontwikkeld en een projectplan voor de Zuivelhoeve Schiermonnikoog

Met opmerkingen [REDACTED] Waarom 'in principe'?

KOMEN OVEREEN ALS VOLGT:

Artikel 1 DOEL OVEREENKOMST

Deze overeenkomst legt de afspraken tussen de Provincie, de boeren, LNV en [REDACTED] vast over:

- de uitgangspunten die de partijen hanteren voor de reductie van het aantal melkkoeien en de borging van de afspraken voor een blijvende reductie van de stikstofemissie vanuit de landbouw op het Natura 2000 gebied Duinen van Schiermonnikoog;
- de inzet van de GLB-middelen van het ministerie van LNV voor de transitie van de melkveehouderijbedrijven naar een natuurinclusieve bedrijfsvoering op het eiland in ieder geval voor de periode [REDACTED] en zo mogelijk ook in de periode [REDACTED];
- de inzet van de provinciale PAS-middelen als garantiestelling voor de transitie van de melkveehouderijbedrijven naar een natuurinclusieve bedrijfsvoering op het eiland in de periode [REDACTED];
- de inzet van de provinciale PAS-middelen voor de oprichting van de zuivelhoeve;
- de inzet van de provinciale PAS-middelen als garantiestelling voor de transitie van de melkveehouderijbedrijven naar een natuurinclusieve bedrijfsvoering op het eiland in de periode [REDACTED];
- de afspraken over de monitoring en evaluatie.

Artikel 2 TRANSITIE NAAR EEN NATUURINCLUSIEVE LANDBOUW

De boeren zijn bereid [REDACTED] van hun melkkoeien in te leveren ten opzicht van 1 april 2016. Daarnaast nemen de boeren stikstofreducerende maatregelen waarmee de stikstofemissiereductie verder gaat dan de provinciale beleidsdoelstelling van 20%. Om het verlies aan inkomsten als gevolg van de reductie van het aantal melkkoeien op het eiland te compenseren, vooruitlopend op het volwaardig operationeel zijn van het nieuwe verdienmodel, willen de boeren van Schiermonnikoog gebruik maken van de pilot toekomstbestendige landbouw nieuw GLB-regeling van het ministerie van LNV voor het nieuwe GLB-beleid. [REDACTED] zal, namens de boeren op Schiermonnikoog, de aanvraag voor de GLB-pilot bij LNV en de subsidie voor de garantiestelling door de provincie, aanvragen.

1. Uiterlijk o [redacted] bedraagt het maximaal aantal melkkoeien [redacted] als volgt te verdelen over de zeven melkveehouders:

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

2. Alle boeren nemen deel aan de GLB Pilot *Biodivers boeren op Schiermonnikoog* (hierna: GLB Pilot).
3. Tijdens de uitvoering van de GLB Pilot en bijbehorende transitieperiode 2021 t/m 2025 worden er door de Provincie geen extra stikstofbeperkende maatregelen, die aanvullend zijn aan het Rijkbeleid, voor de landbouw afgegeven voor Schiermonnikoog.
4. Het ministerie van LNV staat positief tegenover een subsidieaanvraag door het [redacted] voor de GLB-Pilot voor de jaren [redacted]. Het ministerie van LNV heeft in dit kader een budget gereserveerd van € xxx.xxx.
5. De Provincie staat positief tegenover een subsidieaanvraag door [redacted] voor de GLB-Pilot voor de jaren [redacted]. De Provincie heeft in dit kader een budget gereserveerd van € xxx.xxx.
6. De Provincie heeft de intentie om de boeren te ondersteunen bij het onderzoek naar een specifiek Stikstof Emissie Plafond voor Schiermonnikoog dat past binnen het kader van de toekomstige Wet stikstofreductie en natuurverbetering.
7. De Provincie heeft de intentie om de boeren te faciliteren bij het onderzoek naar de mogelijkheid van een 'groepsvergunning' in het kader van de Wet Natuurbescherming. Uitgangspunt hierbij is dat de bedrijven hun individuele Wet Natuurbescherming vergunningen behouden.
8. Indien de boeren gezamenlijk besluiten tussentijds te stoppen met de uitvoering van de GLB pilot, stopt het experiment de pilot Biodivers boeren op Schiermonnikoog en wordt er teruggevallen op het reguliere beleid inzake de Wet stikstofreductie en natuurverbetering. Mocht één van de boeren besluiten niet meer mee te doen aan deze Overeenkomst, dan beoordelen LNV en de provincie hun bijdrage tegen de achtergrond van de doelstelling voor het reduceren van de stikstofemissie. Partijen overleggen over de dan ontstane situatie. De individuele boeren zijn individueel verantwoordelijk voor het niet nakomen van de eigen verplichtingen voortvloeiend uit deze Overeenkomst.
9. [redacted] is bereid om namens de boeren de aanvragen in te dienen en treedt op als penvoerder. [redacted] de boeren maken hierover afspraken die vastgelegd zijn

Artikel 3 NAAR EEN NIEUW VERDIENMODEL

Door de Schiermonnikogger melk zelf te verwerken tot kaas en in de markt te zetten als een uniek eilander streekproduct, kiezen de boeren voor een alternatief verdienmodel. Door hun bedrijven te extensiveren, minder koeien te melken en te investeren in natuur en landschap is het voor hen tóch mogelijk om boer te blijven op het eiland. De boeren hebben hiervoor een eigen zuivelcoöperatie opgericht.

1. De Provincie staat positief tegenover een subsidieaanvraag door de zuivelcoöperatie Schiermonnikoog voor de realisatie van de kaasmakerij met beleefboerderij. De Provincie heeft in dit kader een budget gereserveerd van [REDACTED]
2. Om aanspraak te kunnen maken op dit budget dient uiterlijk 2022 gestart moeten worden met de realisatie van de zuivelhoeve .

Artikel 4 VERSTERKEN BIODIVERSITEIT POLDER

Het project Biodivers boeren op Schiermonnikoog maakt deel uit van de Regio Deal Natuurinclusieve Landbouw Noord-Nederland. Door de eilander boeren is in samenwerking met Vereniging Natuurmonumenten een gezamenlijk streefbeeld 2030 opgesteld. Het daaruit voortvloeiende actie- en monitoringplan wordt momenteel voorbereid. Met verschillende partijen vinden gesprekken plaats over een verdere invulling van het actieplan en de realisatie van het streefbeeld tijdens de komende jaren.

1. De boeren stellen uiterlijk 2021 met de andere partijen van het Breed Overleg Biodivers boeren Schiermonnikoog [REDACTED] een actieplan op voor realisatie van het Streefbeeld Biodivers Schiermonnikoog (zie bijlage);
2. De Provincie werkt als een van de betrokken partijen mee aan het opstellen en realiseren van het actieplan;
3. Het ministerie van LNV werkt als een van de betrokken partijen mee aan het opstellen en realiseren van het actieplan.

Artikel 5 EFFICIËNT GEBRUIK VAN ORGANISCHE RESTSTROMEN

Op initiatief van de provincie Fryslân worden door [REDACTED] de mogelijkheden verkend voor het inzetten van organische reststromen ter verbetering van de bodem en biodiversiteit op het eiland en om de circulariteit op het eiland ter vergroten. Naast de boeren worden de gemeente Schiermonnikoog en Natuurmonumenten hier nadrukkelijk bij betrokken.

1. 'De boeren' werken actief mee aan de planvorming en planrealisatie van het project organische reststromen.

Artikel 6 COMMUNICATIE

Partijen spreken zoveel mogelijk vanuit 'een mond' en trekken gezamenlijk op de communicatie over de activiteiten zoals genoemd in deze overeenkomst. Dit betekent dat er, voorafgaand aan een mediamoment of publicatie, afgestemd wordt tussen Partijen.

Artikel 7 EVALUATIE EN MONITORING

1. Partijen en andere partijen werken gezamenlijk aan een integraal monitoringplan;

2. De monitoring heeft tot doel het in beeld brengen van:
 - o de effecten van reductie aantal melkkoeien op de stikstofemissie en natuurkwaliteit van het N2000 gebied;
 - ~~o de bedrijfseconomische effecten van de transitie op het verdienmodel;~~
 - o de realisatie van het streefbeeld en de voortgang van de maatregelen vanuit de GLB-pilot en actieplan en het proces van de transitie;
 - ~~o de bedrijfseconomische effecten van de transitie op het verdienmodel;~~
 - ~~o overige omstandigheden die de resultaten van de bovengenoemde activiteiten beïnvloeden.~~
- 4.3. In overleg met de boeren wordt bepaald wat de boeren aanleveren vanuit hun bedrijfseconomische gegevens. De bedrijfseconomische gegevens zijn niet herleidbaar naar de individuele bedrijven.
- 5.4. Uiterlijk in december 2024 evalueren partijen de voortgang van het project.

Artikel 7-8 VOORTGANG EN OVERLEG

1. Partijen bespreken minimaal een keer per jaar de voortgang van ~~de transitie in het kader van het 'opdrachtgeversoverleg' het project.~~ De werkgroep vanuit de boerenprovincie neemt hiervoor het initiatief;
2. Via het Breed Overleg worden relevante partijen jaarlijks geïnformeerd over de voortgang van de transitie en de uitvoering van het streefbeeld en bijbehorend Actieplan.

Artikel 8-9 GESCHILLENREGELING EN TOEPASSELIJK RECHT

1. In alle gevallen, waarin de gemaakte afspraken niet voorzien, alsmede bij eventuele geschillen zullen deze zoveel mogelijk in goed overleg worden opgelost. Een eventueel blijvend geschil zal in eerste instantie worden opgelost met de inzet van een in gezamenlijk overleg te benoemen bemiddelaar. Als dit niet tot een voor alle partijen bevredigende oplossing leidt wordt het geschil beslecht door de bevoegde burgerlijke rechter;
2. Op deze overeenkomst is uitsluitend het Nederlands recht van toepassing.

BIJLAGEN:

- GLB Pilot Biodivers boeren op Schiermonnikoog
- Streefbeeld van de landbouw 2030

Tekenblad

Aldus overeengekomen en in [...] -voud ondertekend te Schiermonnikoog op2021

